

L'entrevista Carles Domènech

Doctor en Biologia, en Carles Domènech és conseller delegat d'AB Therapeutics, una empresa biofarmacèutica que desenvolupa medicaments contra el càncer de pulmó i pàncrees amb un mecanisme d'acció innovador.

EL PUNT AVUI

“Cal inversió local per retenir el valor al país”

Mireia Rourera
BARCELONA

La seva empresa innova!

Treballem amb unes molècules que no s'han provat mai. Estem investigant una nova estratègia terapèutica per tractar el càncer de pulmó i pàncrees i tenim la patent mundial.

I funciona?

El nostre medicament ha reduït un 70% el creixement tumoral en ratolins. En un 10% dels animals es va aturar el 100% del creixement del tumor.

Per tant, és eficaç?

I molt poc tòxic.

Quant val fer un medicament nou?

Hi ha una primera fase d'investigació, després s'ha de provar amb animals, després en persones... Buf, és molt llarg! Fins que el medicament no arriba al mercat, pot costar de 50 a 75 milions d'euros.

I vosaltres?

Nosaltres experimentem el medicament primer amb animals, que és el que fem ara, i després experimentarem amb pacients amb càncer. Això pot ser una realitat a final d'any. Quan d'aquí a dos anys vegem que és eficaç en persones, buscarem una gran farmacèutica perquè acabi de pagar el desenvolupament del medicament. Només per desenvolupar una sola molècula necessitem 3 milions!

I d'on els traieu?

Entre inversors privats i préstecs tous de l'administració, vam aconseguir 1.150.000 euros. Ara fem una ampliació de capital de 750.000 euros més.

Però en el context de crisi...

Aquí hi ha poc capital risc especialitzat en biotecnologia per a aquestes fases inicials, que són les de més risc. Per això busquem gent que té diners i sap on invertir i també petits accionistes filantròpics. Desenvolupar medicaments té un alt risc i la inversió es pot perdre, però quan l'empresa tingui èxit el retorn pot ser molt

elevat. S'hi pot guanyar molt. Als EUA hi ha molt capital risc en aquest tipus d'empreses, moltes eines financeres, i això aquí no ho tenim. Si nosaltres ens traslladéssim als EUA, podríem disposar, ja d'entrada, de 10 milions d'euros; això sí, la nostra empresa passaria a ser americana.

I les retallades en innovació?

Si tu retalles en innovació, costarà molt més que madurin iniciatives com la nostra. El país, per tant, retrocedirà. A més, les iniciatives impulsades els darrers anys, si aquí no troben finançament, hauran de buscar finançament a fora, i el capital estranger et demana que t'instal·lis allà.

I el que hem invertit...

Quan una empresa va a fora vol dir que tots els diners públics del nostre país que s'hi han invertit, des de la formació de personal fins al finançament de projectes de recerca a les universitats, es perden. Vol dir que de les inversions i les subvencions que ha fet Catalunya en treuen profit altres països. ■

LLEGIR I ESCRIURE

Narcís-Jordi Aragó

Enyor, enyorament, enyorança

En un dels suplementos setmanals de *La Vanguardia*, el filòsof José Antonio Marina parla del mot *añoranza* i el reconeix com una creació catalana. Recorda que, ja en el segle XIII, Ramon Llull "enyorava les bones viandes que havia menjat". En canvi, "en castellà no hi va haver una paraula semblant fins que, ja en el segle XIX, es va importar l'enyorança catalana".

És un cas curiós: els catalans, per expressar alhora el record i el desig d'una persona o d'una cosa, hem fet créixer tres mots nascuts d'una mateixa arrel: enyor, enyorament i enyorança. El català, com s'ha dit, és un animal que s'enyora, propici a allò que Carles Riba anomenava "l'esclat sempre imminent de l'enyor". Ho va dir solennement Jacint Verdaguer: "Dolça Catalunya, /pàtria del meu cor, /quan de tu s'allunya / d'enyorança es mor." I Pere Quart va esmenar-li la plana amb la famosa quarteta que dona a l'enyorament un sentit positiu: "Avui en terra de França / i demà més lluny potser, /no moriré d'enyorança, /ans d'enyorança viuré." I és que la paraula *enyorança*, significativament, rima amb *recança* i també amb *esperança*: *recança* de no tenir el bé desitjat i *esperança* de tornar-lo a tenir. Per això José Antonio Marina diu que el mot català és més complet i precís que la *nostalgia* castellana i que la *saudade* portuguesa, que expressen sentiments més inconcrets i que són més passives.

L'enyorament, en canvi, no només pot ser actiu, sinó fins i tot dolç, si hem de creure Josep Maria de Sagarra: "Totes les coses vistes des del mar, /quina mena de mel i d'enyorança!".

Aquesta aportació nostra a la llengua castellana és valorada així pel professor Marina: "No sóc català, però considero que les troballes del català em pertanyen. Formen part de la gran obra humana en la qual tots participem, de la gran cultura que és patrimoni de la humanitat i l'atractiu més gran de la qual és la seva diversitat, la seva potència creadora." És una afirmació que l'honora. Val a dir que els catalans vam aportar al seu idioma un altre mot molt més prosaic i pragmàtic: *peseta*. I qui sap si, tal com van les coses, vindrà un dia en què també l'hauré d'enyorar.

Barcelona:
C/Tàpies, 2.
08001
93 227 66 00

Girona:
Santa Eugènia, 42.
17005
93 218 64 00

Dipòsit legal:
B20.249-1976

 LIZARRAN
PINCHOS, TAPAS Y MUCHO MÁS
Carrer del Comte de Rius, 14
Tarragona
977 22 58 45

ESMORZAR, DINAR I SOPAR AMB TAPES DE TOTS COLORS I TIPUS, I ENCARA MOLT MÉS...

volis estar informat de les nostres novetats i guanyar molts premis?
www.lizarran.es